

ANAGRAM 1

1	2	3	4
2			
3			
4			

Změňte pořadí písmen v každé skupině (označené čísly 1–4) tak, aby výsledkem byla slova, která dávají smysl, a vepište je do připraveného schématu. Vpisovaná slova vždy začínají na číslovaných čtvercích schématu. Abyste udělali toto cvičení trochu složitější, nedívejte se na odstavec „Legenda“ níže. Ta obsahuje významové nápovědy ke každému správnému tvaru anagramu. Kromě toho je dole na stránce napsána (vzhůru nohama) nápověda, v níž je uveden jeden vyřešený anagram.

1. **OVKO**

2. **RLKÁ**

3. **ÁAZO**

4. **AVKL**

Legenda: Nápovědy mohou pomoci najít správné tvary anagramů skryté ve skupinách písmen: 1. nádoba k vážení vody z otevřených studní, 2. monarcha, 3. místo v poušti, 4. dopravní prostředek.

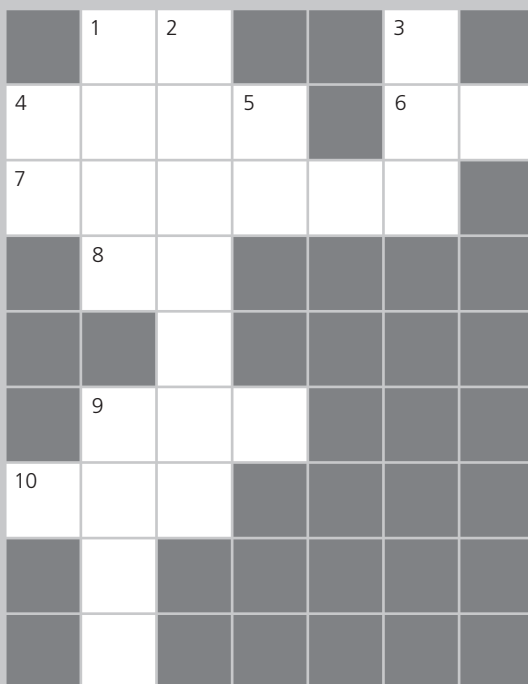
Zajímavosti

I když většina praváků (zvláště pak muži) má centrum řeči v levé hemisféře, levorukost sama o sobě neukazuje na to, že by se centrum řeči u těchto lidí nacházelo v jejich pravé hemisféře. Lorin Eliasová a M. P. Bryden odhalili, že lepším ukazatelem toho, v které hemisféře se nachází řečové centrum, je to, kterou nohou kopete do míče nebo na které noze lépe skáčete po jedné. Na základě jejich studií můžeme říci, že pokud při kopání do míče používáte více levou nohu, je pravděpodobné, že se vaše centrum řeči nachází v pravé hemisféře.

Nápověda: 1. OKO =

ABECEDNÍ KRIS KROS 2

V tomto kris krosu jsou použita tato písmena:

A – 5x	J – 1x	M – 2x	R – 2x	V – 1x
E – 3x	K – 2x	O – 2x	S – 1x	
H – 1x	L – 3x	P – 2x	U – 1x	

Vodorovně:

1. svatá slabika
4. vrhací stroj
6. zkratka elektronvltu
7. papírek na testování PH
8. zkratka oficiálního názvu Turecka
9. spojka
10. částice údivu

Svisle:

1. provádět orbu
2. mořská dravá ryba
3. nejlepší přítel člověka
4. mezinárodní poznávací značka Polska
5. zkratka kilometru
9. vodácký pozdrav

Jak začít: Ad 1. a ad 2. svisle a ad 7. vodorovně nám hodně napoví.

Zajímavosti

Představte si, že budete v duchu jmenovat písmena abecedy. Kolikrát se tam vyskytne písmeno, které zní jako „be“. A dále, kolik písmen, jsou-li tištěny jako velká, obsahuje nějaký oblouk? Která z těchto dvou otázek je pro vás jednodušší? Vědci M. Coltheart, E. Hull a D. Slater zjistili, že muži byli rychlejší a měli přesnější výsledky v případě druhého úkolu, zatímco ženy měly výsledky lepší při plnění úkolu prvního. To podporuje obecnou představu, že ženy jsou lepší ve verbálním projevu, muži pak v prostorové orientaci.

Nápvěda: Ad 2. svisle je „MAKRELA“.

ČÍSELNÝ KRIS KROS 7

1	2		3	4
	5	6		
		7		
8	9			
10			11	

Vodorovně:

1. Polovina čísla doplněného podle legendy ad 3. vodorovně.
3. Druhá mocnina sudého čísla.
5. Všechny číslice jsou liché. Každá je vždy větší než ta předcházející.
7. Druhá mocnina součtu prvních dvou číslic v čísle ad 4. svisle.
8. Číslice se pravidelně střídají sudá-lichá a každá je větší než ta předcházející.
10. Čtverec prvočísla.
11. Číslo, které je stejné, i když jej napíšete vzhůru nohama.

Svisle:

2. Druhá mocnina čísla, které je samo o sobě čtvercem jiného čísla.
3. Liché číslo; pátá číslice je druhou mocninou číslice první; prostřední tři číslice tvoří číslo, které je třetí mocninou páté cifry.
4. Součet prvních dvou číslic v čísle je násobkem číslice třetí.
6. Ciferný součet je stejný jako číslo utvořené z prvních dvou číslic čísla vyplněného podle legendy ad 5. vodorovně.
8. Následující sudá druhá mocnina po čísle vyplněném podle legendy ad 3. vodorovně.
9. První číslice je druhou odmocninou z čísla vyplněného podle ad 10. vodorovně.

Jak začít: Začněte legendou ad 10. vodorovně. A uvažte také ad 8. svisle a ad 3. vodorovně. (Každá legenda má dvě až tři možná řešení, ale s uvážením všech tří najednou dostanete jen jedno jediné!)

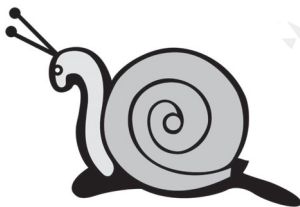
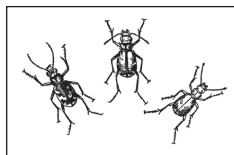
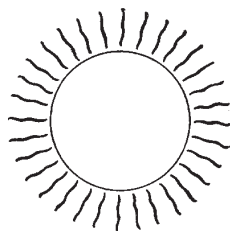
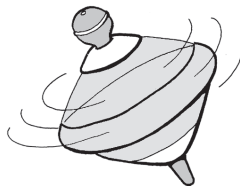
Zajímavosti

S přibývajícím věkem se u mužů hipokampus – oblast v mozku, která je zaměřena na matematické a prostorové schopnosti – zmenšuje rychleji než u žen a hladina testosteronu silně klesá. Biologické změny jako tyto pomáhají vysvětlit, proč matematici dosahují svého vědního vrcholu v mladém věku.

Náповěda: Ad 3. svisle je 37 299.

PÁROVÁNÍ 4

Sestavte pět dvojic z těchto deseti různých věcí. Každý obrázek musí být použit právě jednou a žádný obrázek nesmí zůstat nepřirazen. Dvojice utvořte tak, aby každá představovala ideální propojení obou předmětů na základě jejich podobností, které pro vás budou nejvhodnější. Není zde „správné“ řešení. Některá možná spojení jsou uvedena ve výsledcích úloh na konci knihy.

Zkuste také úlohu řešit se svými přáteli a pak porovnejte své výsledky. Co myslíte, budete mít všichni stejné dvojice? Přičtete si vždy dva body za každou dvojici, kterou budete mít s kamarádem stejnou, a nula bodů, když se budou dvojice lišit. Pokud získáte 8–10 bodů, myslíte velmi podobně. Když dosáhnete 4–6 bodů, jste si podobní, ale pokud získáte nula bodů, jste každý z jiné planety.

Zajímavosti

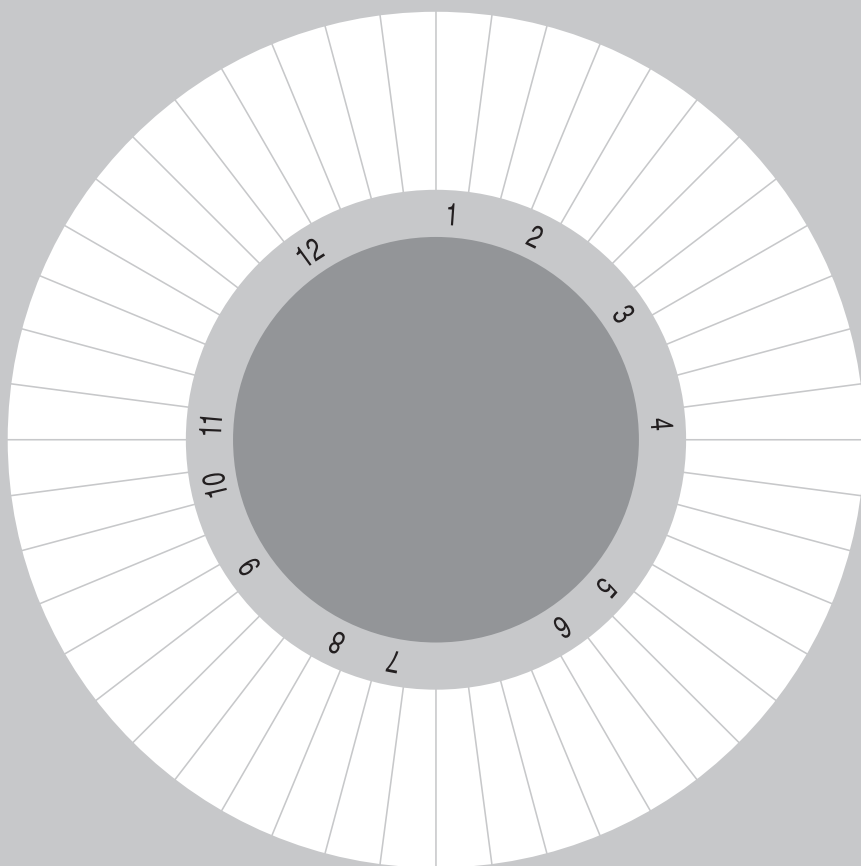

Některé studie EEG ukazují, že porucha mnohočetné osobnosti⁸ je výsledkem „přepínání“ dominance mezi oběma hemisférami. Neuropsycholožka Polly Henningerová k tomu říká: „Představme si dospělého člověka s ustálenou osobností, u kterého se změní dominance na levou hemisféru. Jeho osobnost ale původně souvisela s hemisférou pravou.“ Potvrzuje tak i teorii „dvojitého mozku“ (angl. „*dual-brain*“ theory) Fredrika Schiffera, kde psychologické spory v našem mozku (aktivita/neaktivita, dospělost/nedospělost) mohou být způsobeny právě „přepínáním“ dominance hemisfér mezi sebou.

⁸ Z angl. *multiple personality disorder*, ve zkratce MPD. Jedná se však o zastaralý název poruchy, nyní se užívá spíše termín „porucha rozštěpené identity“, angl. *dissociative identity disorder*, ve zkratce DID. Pozn. překl.

KRUHOVÁ KŘÍŽOVKA 6

Každé slovo navazuje na slovo následující, to zase na další atd. Slova se mohou také překrývat. Když začnete slovem, které začíná u čísla 1, nemělo by být tak obtížné doplnit zbývajících 11 slov tak, abyste uzavřeli kruh. Každé slovo začíná očíslovaným polem a číslo v každém poli odpovídá číslu legendy níže.

Legenda:

1. opak podlahy	7. sloní zub
2. slabě písčité slínovec	8. zelenina s velkými vejčitými plody
3. prodávaná omamná látka (etanol)	9. přespolní běh
4. Nizozemsko	10. hejsek hrající si na vznešeného
5. dobytek	11. člen nějakého státu nebo města
6. nástroj pro otevření láhve	12. stará indiánská hra

Jak začít: Nejlepší je začít slovem ad 1. Náповěda vám pak pomůže pokračovat.

Zajímavosti

Na základě konceptu interference, se kterým přišli psychologové Postman a Underwood, představil Daniel Schacter svůj důvod, proč dochází ke zjevnému zhoršování paměti s přibývajícím věkem. Říká: „Pamatuji si, co jsem měl dnes k snídani, ale nemohu si vzpomenout, co jsem měl k snídani tento den před rokem. Měl jsem totiž od té doby mnoho snídaní a ty překáží mé schopnosti vzpomenout si právě na tu jednu ze všech.“

Náповěda: Ad 2. je „OPUKA“, ad 8. je „LITEK“

LOGICKÁ ÚLOHA 5

Oba majitelé obchodu s počítači, Tomáš i David, zvažovali spolu se svými kolegy ze sousedních obchůdků, že by najali účetního na plný úvazek. Hynek, majitel lékárny, Jan, který vlastnil zelinářství, a Tomáš a David měli schůzku se čtyřmi uchazeči o tuto pozici: Alešem (který již pracoval jako účetní pro Tomáše a Davida), Barborou, Cyrilem a Danem. Nemohli se shodnout na tom, koho nakonec vybrat, a tak se rozhodli, že jednoho z kandidátů vybere počítač. Zatímco čekali, znovu si sedli a zkusili si projít všechna pro a proti:

Tomáš si myslel, že by měl být vybrán Aleš, ale určitě ne Barbora ani Cyril.

David by vybral Barboru, ale naprosto odmítl Cyrila i Aleše.

Hynkův výběr by byl buď Barbora, nebo Cyril, ale Dana a Aleše nechce.

Jan řekl, že je mu to jedno, kromě Aleše, kterého nechce.

A když pak počítač jedno jméno vybral, zjistilo se, že jen jeden z obchodních přátel měl svůj výběr stejný a byl tak spokojen. Koho se tedy rozhodli po výběru počítačem zaměstnat?

Zajímavosti

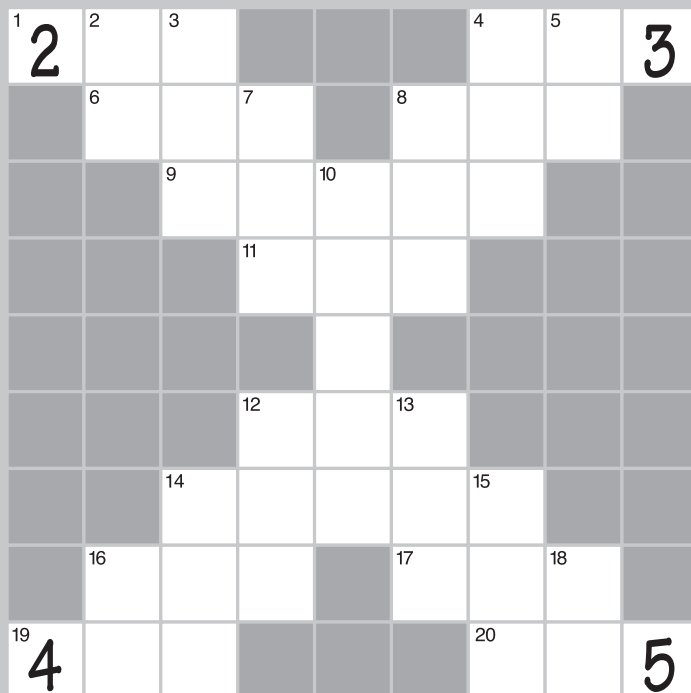

Specifické rozdíly mezi levou a pravou hemisférou, jako je například dominance levé hemisféry na jazykové schopnosti a pravé hemisféry na obrazovou analýzu, mohou odrážet větší rozdíly mezi hemisférami v poznávací (kognitivní) oblasti.

Neuropsychologové Elkhonon Goldberg a Louis Costa říkají, že levá hemisféra vyniká v rychlém a účinném vyhodnocení dat, která obsahují již známé kódy nebo znaky, zatímco pravá hemisféra je lepší pro práci s novými, dříve nepoznanými informacemi.

Nápvěda: Pokud jen jeden z obchodních přátel má mít ve svém výběru pravdu, pak ostatní tři se musí mylit a jejich výroky musí být nepravdivé. A kteří tři se budou mylit, aniž by došlo k jakémukoliv sporu? Zkusíte zachtit takto: „Kdyby neměl mít pravdu Jan, pak by musel být vybrán Aleš.“ Atd.

SČÍTACÍ KRIS KROS 1

Sčítací kris krosy jsou podobné křížovkám, ovšem s tím, že se doplňují čísla, která se mohou křížit. Doplňte vždy jednu číslici do jednoho čtverečku tak, aby součet cifer v řádcích a sloupcích odpovídal daným legendám. V každé odpovědi se musí každá číslice vyskytovat nejvýše jednou a 0 nesmí být použita vůbec.

V tomto kris krosu končí všechny odpovědi lichou číslicí.

MISTR

Vodorovně

1. 7   9. 25   16. 19
4. 8   11. 22   17. 20
6. 16   12. 17   19. 20
8. 22   14. 34   20. 17

Svisle

2. 11   8 20   14. 19
3. 10   10. 29   15. 24
4. 13   12. 23   16. 11
5. 13   13. 18   18. 12
7. 18

Jak začít: Začněte od rohů a postupujte směrem do středu. Nezapomeňte, že se žádná číslice v odpovědi nesmí vyskytnout více než jedenkrát. A každá odpověď musí zároveň končit lichou číslicí. Tyto dvě podmínky zajišťují, že existuje jen jediná správná odpověď na legendu ad 1. vodorovně, která přímo vede k řešení ad 2. svisle, atd.

Zajímavosti

Jak dlouho by vám trvalo, než byste se naučili tabulku s padesáti jednocifernými čísly? Šereševskij, ruský přeborník v učení se z paměti, na to potřeboval pouhé tři minuty. Slovní pomůcky a spojení, kterými nahrazuje čísla, mu umožňují zcela jasný obraz všech jednoduchých dat kdykoliv je potřebuje vyvolat z paměti.

Nápvěda: Odpověď na legendu ad 6. vodorovně je 745, ad 10. svisle je 10 46 829.

Anagramy

1	O	2	K	3	O	4	V
2	K	R	Á	L			
3	O	Á	Z	A			
4	V	L	A	K			

Anagram 1 str. 26

1	O	2	R	3	E	4	L
2	R	O	P	A			
3	E	P	O	S			
4	L	A	S	O			

Anagram 2 str. 28

1	S	2	N	3	O	4	B
2	N	O	V	A			
3	O	V	E	S			
4	B	A	S	A			

Anagram 3 str. 30

1	S	2	T	3	O	4	H
2	T	O	R	R			
3	O	R	B	A			
4	H	R	A	D			

Anagram 4 str. 32

		1	P			
	2	C	O	3	P	
1	P	O	K	U	S	
	3	P	U	K		
		S				

Anagram 5 str. 34

			1	P			
		2 3	K	O	4	K	
	3 2	K	A	T	A	5	R
1	P	O	T	O	M	E	K
	4	K	A	M	Ý	K	
		5	R	E	K		
			K				

Anagram 6 str. 36

			1	A			
		2 3	A	N	O	4	
	3 2	A	D	A	S	5	T
1	A	N	A	G	R	A	M
	4	O	S	R	A	M	
		5	T	A	M		
			M				

Anagram 7 str. 38

Abecední kris krosy

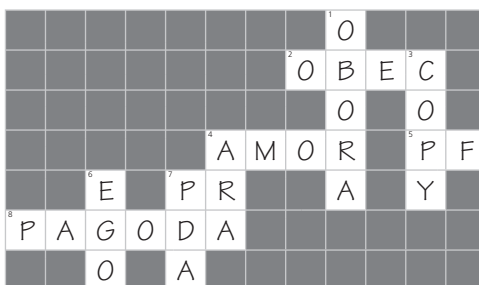
Kris kros 1 str. 46

Kris kros 2 str. 48

Kris kros 3 str. 50

Kris kros 4 str. 52

Kris kros 5 str. 54

Kris kros 6 str. 56

Číselné kris krosy

		1			
	2	3	4	3	
4	5	2	6	2	5
		5	1	4	4
			1		

Číselný kris kros 1 str. 64

				1	4
			2	2	8
		3	1	4	4
	4	1	7	2	8
5	3	6	5	4	4

Číselný kris kros 2 str. 66

		1	8	2	6	3	4	
4	2	1	4	9	2			5
6	1	7			3	8		
8	6	2	3	4	9			
		10	9	6	3			

Číselný kris kros 3 str. 68

1	2	3	3	3	1	
4	6	4		5	2	7
		6	3	7	2	1
				1		
		8	6	5	6	1

Číselný kris kros 4 str. 70

1	2	3	3		4	6
5	6	3	9	6	3	6
		2		6		
7	3	1	3		9	1
6		8	1	4	4	

Číselný kris kros 5 str. 72

1	2	8	4	3	2	
5			4	8	2	
		5	6	2	5	
	6	1	4		7	8
	8	1	8	8	1	

Číselný kris kros 6 str. 74

1	2	8		3	3	4	6
	5	1	6	3	7	9	
			7	2	2	5	
8	6	9	7	8	9		
10	4	9		11	9	6	

Číselný kris kros 7 str. 76

Párování

Pokud byly výsledkem párování dvojice předmětů patřících do jedné kategorie nebo majících nějaký funkční vztah, pak jejich vytváření aktivizovalo levou hemisféru. Tvorba dvojic na základě vizuální podobnosti, obraznosti nebo slovních hříček naopak podporuje činnost pravé hemisféry.

Dvojice pro levou hemisféru:

houba – miska na omáčku
rozzlobený pán – A. Einstein
klobouk – bota
konvice na čaj – hrníček na čaj
žárovka – lampa

Dvojice pro pravou hemisféru:

houba – lampa
rozzlobený muž – konvice na čaj
klobouk – hrníček na čaj
bota – miska na omáčku
žárovka – A. Einstein

Párování 1 str. 82

Dvojice pro levou hemisféru:

tlustý obličej – vylekaný obličej
volkswagen – cadillac
stegosaurus – kohout
vdolek – koláč
beruška – hlemýžď

Dvojice pro pravou hemisféru:

tlustý obličej – koláč
volkswagen – beruška
vdolek – hlemýžď
vylekaný obličej – kohout
stegosaurus – cadillac

Párování 2 str. 84

Dvojice pro levou hemisféru:

loď – bóje
korunka – cylindr
baseballový míček – baseballový hráč
velbloud – lev
mýdlo – bubliny
komín – tovární komín
dort – vidlička

Dvojice pro pravou hemisféru:

loď – velbloud
korunka – lev
baseballový míček – bubliny
bóje – baseballový hráč
cylindr – komín
vidlička – tovární komín
dort – (koláč) mýdla

Párování 3 str. 86

Dvojice pro levou hemisféru:

dešťové mraky – tornádo
slunečnick – slunce
brouci – hlemýžď
káča – slavící děti
iglú – dům
buřinka – čepička
plačící paní – šťastný muž

Dvojice pro pravou hemisféru:

dešťové mraky – plačící paní
slunečnick – čepička
káča – tornádo
iglú – buřinka
slunce – šťastný muž
brouci – slavící děti
hlemýžď – dům

Párování 4 str. 88

Malý test

Příslaví stejného významu:

2, 17
4, 6, 13, 16
9, 25
12, 15
19, 23, 26

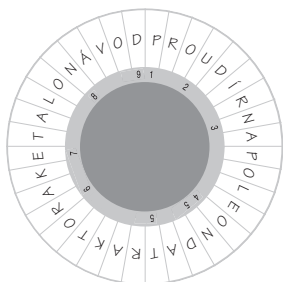
Odporující si přísloví:

1 vs. 14
3 vs. 11
{4, 6, 13, 16} vs. {12, 15}
5 vs. {19, 23, 26}

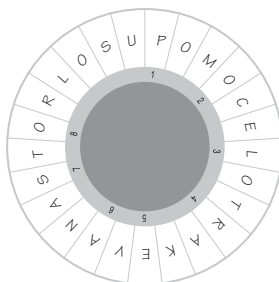
7 vs. 22
8 vs. 10
18 vs. 20
21 vs. 24

Dvojice přísloví str. 90

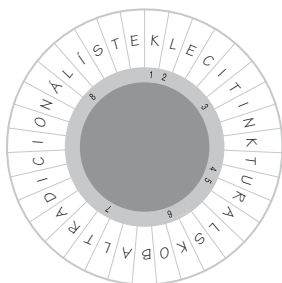
Kruhové křížovky

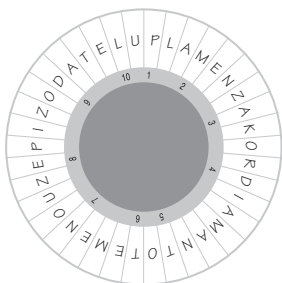
Kruhová křížovka – úvodní str. 93

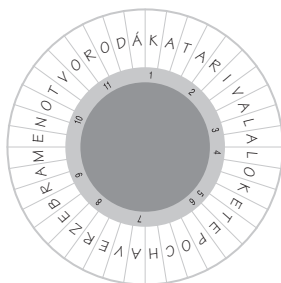
Kruhová křížovka 1 str. 96

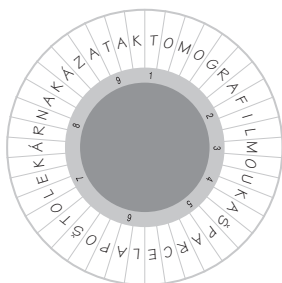
Kruhová křížovka 2 str. 98

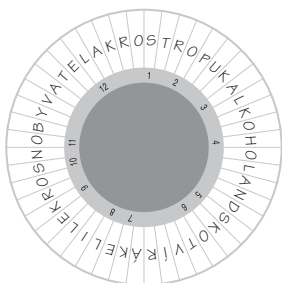
Kruhová křížovka 3 str. 100

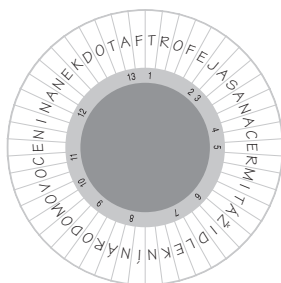
Kruhová křížovka 4 str. 102

Kruhová křížovka 5 str. 104

Kruhová křížovka 6 str. 106

Kruhová křížovka 7 str. 108

Logika opravdového života

Bety měla pět šatů a každý pracovní den si vzala jiné. Svě nové boty si vzala na sebe každý čtvrtý pracovní den. Takže bylo právě pondělí pátého týdne (nebo jinak, byl to 21. den), kdy si opět na sebe vzala zároveň své nové boty i šaty.

Logická úloha 1 str. 115

Všech pět kamarádů chytilo celkem 75 ryb. Hynek jich nachytil 15 (což je polovina 30, které chytil Josef). Zároveň tedy chytil Hynek 20 % z ryb, které všichni nachytili dohromady.

Logická úloha 2 str. 117

Sčítat 350 Kč a 50 Kč nemá smysl. David zaplatil 450 Kč za dvě večeře, měl však platit jen 300 Kč. Davidovi se vrátilo 100 Kč a číšník si 50 Kč nechal pro sebe.

Logická úloha 3 str. 119

Aleš si vzal pomeranč z krabice označené „Pomeranče a grapefruit“. Protože *všechny* krabice měly jiný obsah, než jaký byl uveden na etiketách, věděl Aleš, že tato krabice obsahuje pouze pomeranče. Pak tuto krabici přejmenoval a zároveň prohodil i nápisy na zbylých dvou krabicích.

Logická úloha 4 str. 121

Shrneme nyní první a druhé výběry jednotlivých mužů:
Tomáš by chtěl Aleše nebo Dana.
David by rád Barboru nebo Dana.
Hynek by chtěl Barboru nebo Cyrila.
Jan by rád Barboru, Cyrila nebo Dana.
Počítač vybral tedy Aleše a Tomáš byl tím, který byl s výběrem počítače spokojen. Kdyby byl vybrán kdokoliv ze zbylých tří kandidátů na obsazovanou pozici, bylo by s takovým výběrem spokojeno více lidí.

Logická úloha 5 str. 123

Sčítací kris krosy

1	2	4	3				4	1	5	4	3
	6	7	4	5		8	5	9			
		9	5	6	10	4	3	7			
			11	7	6	9					
				8							
			12	6	2	13	9				
		14	4	8	9	6	15	7			
	16	2	8	9		17	3	8	18	9	
19	4	9	7				20	9	3	5	

Sčítací kris kros 1 str. 132

1	2	3	4						4	1	5	2
	6	8	9	6				8	7	9	8	
		9	8	7	10	4		11	3	5	8	
			12	8	9	13	7	5	6			
				14	5	9	8					
			15	9	8	6	7	16	4			
		17	5	7	6		18	6	1	19	8	
	20	5	9	6					21	2	9	8
23	1	8	4						24	4	2	6

Sčítací kris kros 2 str. 134

1	5	2	9	8		3	4	7	5	6	
6	6	8		9		8	9	8			
	9	6	10	7	5	11	9	8			
			12	6	2	8					
		13	9	8	7	2	14	6			
15	9	6		8		16	9	17	2		
18	2	8	6		19	9	2	8			

Sčítací kris kros 3 str. 136

1	6	2	7	8	9		3	4	8	9	
5	3	5				6	9	3			
	7	9	3	4	7			7			
9	4			10	2	9			5		
	8		11	4	1	5	12	3			
13	7	14	2	9			15	8	16	5	
17	9	5		18	9	8		1	7		

Sčítací kris kros 4 str. 138

1	2	4		4	1	3	4				
	6	4	8	7	1	5	2				
8	6			9	7	8	6	10	4		
11	7	8		5					8		
13	8	7	5	6		15	5	6			
	16	3	6	4	17	7	8				
18	3	6	8		19	8	6	4			

Sčítací kris kros 5 str. 140

1	8	6	2	4	3		4	8	5	7	
	9		6	6	7	7	9		8		
	8	6	9			9	10	8	9		
11	4	9				12	9	5			
13	7	5	14	3		15	6	7			
	8		16	9	17	3	7		18	8	
19	9	3		20	7	9	6	5			

Sčítací kris kros 6 str. 142